

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLAND, STEDEN- EN PLATTELANDSBELEID, SAMENLEVEN,
INTEGRATIE EN INBURGERING, BESTUURSZAKEN, SOCIALE ECONOMIE EN ZEEVISSERIJ

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Opmaak ondernemingsplannen regeerperiode 2024-2029

Jaarlijks moeten de departementen, de intern verzelfstandigde agentschappen en de extern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid een ondernemingsplan opmaken. Voorliggende mededeling bevat een aantal richtlijnen voor de opmaak van deze ondernemingsplannen en de bijhorende jaarrapporten.

Situering

De Vlaamse Regering stelt jaarlijks een ondernemingsplan vast voor de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen, op voorstel van het hoofd van het departement of het intern verzelfstandigd agentschap. Voor de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen stelt de raad van bestuur, in samenspraak met de Vlaamse Regering, jaarlijks een ondernemingsplan vast.

Het ondernemingsplan bevat onder meer de beleids- en beheersdoelstellingen, zowel meerjarig als voor het komende jaar, en de operationele vertaling ervan. Het ondernemingsplan voor het lopende kalenderjaar wordt uiterlijk op 31 maart van dat jaar vastgesteld (Bestuursdecreet, [art. III 61](#)).

Richtlijnen voor de opmaak van de ondernemingsplannen

De Vlaamse Regering kan nadere regels vastleggen voor de inhoud, de vorm, de modaliteiten, de opvolging en de evaluatie van de ondernemingsplannen en de jaarrapporten (Bestuursdecreet, [art. III. 63](#)).

Inhoud

Het eerste ondernemingsplan van een regeerperiode biedt een meerjarig perspectief en bevat een overzicht van zowel beleids- als beheersdoelstellingen voor de volledige regeerperiode. Uitzondering hierop is het jaarlijkse ondernemingsplan van de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn, dat geen meerjarige beleids- en beheersdoelstellingen moet bevatten.

- De **beleidsdoelstellingen** zijn de vertaling van de beleidsdoelstellingen uit de beleidsnota naar strategische en operationele doelstellingen op niveau van de entiteit. Op die manier brengt het ondernemingsplan in beeld wat de bijdrage van een entiteit aan de realisatie van deze

doelstellingen uit de beleidsnota zal zijn. Het ondernemingsplan kan daarnaast bepalingen bevatten over de toewijzing door de Vlaamse Regering van bijzondere opdrachten die aansluiten bij de doelstellingen van het departement of agentschap.

Het is aan te raden om in het ondernemingsplan zo dicht mogelijk bij de structuur van de strategische en operationele doelstellingen van de beleidsnota en beleids- en begrotingstoelichtingen (BBT) te blijven, zodat deze documenten complementair zijn en één logisch geheel vormen. Verder laat dit toe om rapporteringen in het kader van de jaarlijkse beleids- en begrotingstoelichtingen (BBT) en ondernemingsplannen (cf. infra) maximaal op elkaar af te stemmen.

Het is echter niet noodzakelijk dat alle beleidsdoelstellingen uit het ondernemingsplan 1 op 1 samenvallen met de beleidsdoelstellingen uit de beleidsnota. Een goede duiding van de verhouding met deze beleidsdoelstellingen is echter wel van belang.

- De **beheersdoelstellingen** zijn de doelstellingen met betrekking tot de interne werking van de entiteit.

De beleids- en beheersdoelstellingen worden vervolgens in het ondernemingsplan tot op het niveau van projecten, processen of acties geconcretiseerd. Het eerste ondernemingsplan van de regeerperiode bevat een overzicht van de projecten en acties in meerjarig perspectief. Daarnaast moet dit ondernemingsplan ook ingaan op de specifieke doelstellingen, projecten en acties voor het eerste jaar van de regeerperiode. De volgende ondernemingsplannen bevatten enkel de projecten en acties die in dat specifieke jaar uitgevoerd zullen worden. Idealiter vermeldt het ondernemingsplan ook de vooropgestelde indicatoren en/of kengetallen en waar mogelijk ook het aantal VTE per doelstelling.

Naast de beleids- en beheersdoelstellingen, moeten volgende zaken in het ondernemingsplan worden opgenomen:

- 1) Volgende horizontale strategische doelstellingen:
 - De aanbevelingen van Audit Vlaanderen: Dit betreft de acties gericht op het verhogen van de maturiteit van het risicomanagement en op het versterken van de organisatiebeheersing/interne controle van de organisatie. Daarnaast gaat het ondernemingsplan ook in op de wijze waarop de entiteit omgaat met de aanbevelingen uit de verschillende audits van Audit Vlaanderen.
 - Het preventieplan: De doelstellingen en maatregelen in het kader van het welzijnsbeleid (bv. arbeidsveiligheid, gezondheid, ergonomie, psychosociaal welzijn).
 - Het diversiteitsplan: De doelstellingen en acties die de entiteit zal ondernemen op het gebied van diversiteit en gelijke kansen.
- 2) Een doelstelling m.b.t. energiebesparing: de entiteiten vertalen de doelstelling van 35% primaire energiebesparing en 55% koolstofemissie-reductie tegen 2030 door naar concrete acties.
- 3) Verder bevat het ondernemingsplan een overzicht van:
 - De EU-regelgeving die de betrokken entiteit in dat jaar moet omzetten in interne regelgeving;
 - (Eventuele) inbreukprocedures wegens laattijdige of foutieve omzetting van EU-richtlijnen.
- 4) Het personeelsplan, als bijlage: Het ondernemingsplan vormt het vertrekpunt voor het actualiseren of wijzigen van het personeelsplan van de entiteit. Waar mogelijk wordt er een koppeling gemaakt met arbeidsplaatsbeheer en processen in de entiteit. In de loop van 2025 zal ik geactualiseerde instructies voor de opmaak van de personeelsplannen op de Vlaamse Regering agenderen.

Opvolging en evaluatie van de ondernemingsplannen

Art. III. 62 van het Bestuursdecreet bepaalt verder dat de departementen, de intern verzelfstandigde agentschappen en de publiekrechtelijk vormgegeven verzelfstandigde agentschappen jaarlijks een

rapport opstellen over de uitvoering van het ondernemingsplan. Het jaarrapport kan als bijlage bij het ondernemingsplan worden gevoegd en omvat onder meer de status van de uitvoering van de beleids- en beheersdoelstellingen. Het eerste ondernemingsplan van deze regeerperiode bevat dus ook een beperkte uitvoeringsrapportering over het ondernemingsplan 2024.

Procedure en timing

Het ondernemingsplan voor het lopende kalenderjaar en het jaarrapport over de uitvoering van het voorgaande ondernemingsplan worden uiterlijk op 31 maart van dat jaar vastgesteld. In artikel 43 §2, 3° van het Besluit van de Vlaamse Regering ter uitvoering van de Vlaamse codex Overheidsfinanciën (BVCO) is het voorafgaande advies van de Inspectie van Financiën voorgeschreven voor het eerste ondernemingsplan van een regeerperiode.

In geval van een negatief advies van de Inspectie van Financiën moet er begrotingsakkoord worden aangevraagd. De procedure zoals voorzien in artikel 54 BVCO is dan van toepassing.

Na het advies van de Inspectie van Financiën kan het ondernemingsplan vastgesteld worden. De vaststelling van de ondernemingsplannen van de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen wordt gedelegeerd aan de bevoegde vakminister(s). De vaststelling van het definitieve ondernemingsplan zal gebeuren door de ondertekening van de vakminister(s). De vaststelling van het ondernemingsplan van de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen gebeurt door de ondertekening van de raad van bestuur, nadat hierover overleg is geweest met de Vlaamse Regering. Het ondernemingsplan moet niet meegedeeld worden aan de Vlaamse Regering.

Publicatie en rapportering aan het Vlaams Parlement

Uiterlijk 1 maand nadat de ondernemingsplannen en jaarrapporten effectief zijn vastgesteld, worden de ondernemingsplannen en de jaarrapporten van de departementen, de intern verzelfstandigde agentschappen en publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen gepubliceerd in de publicatiedatabank.

De gepubliceerde ondernemingsplannen worden jaarlijks overgemaakt aan het Vlaams Parlement en aan het Agentschap Overheidspersoneel (AgO). AgO bezorgt vervolgens een totaaloverzicht aan de minister van Bestuurszaken. Op die manier wordt voldaan aan de verplichting in het Bestuursdecreet om de ondernemingsplannen te publiceren op de centrale website van de Vlaamse overheid (art. III. 63. §2).

Evaluatie leidend ambtenaar

Het ondernemingsplan is een element voor de planning en de evaluatie van de leidend ambtenaar. Het ondernemingsplan biedt immers een goed overzicht van zowel de recurrente taken van een entiteit als de eenmalige opdrachten. Meer informatie is terug te vinden op de volgende webpagina: <https://www.vlaanderen.be/informatie-voor-leidinggevenden/informatie-voor-topkader/evaluatie-van-topkader>.

Bovenstaande instructies zullen gepubliceerd worden op de volgende webpagina:
<https://www.vlaanderen.be/informatie-voor-leidinggevenden/informatie-voor-topkader/ondernemingsplan>

De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij,

Hilde CREVITS